

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002735

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого № 221 від 04.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишнеvsька Інна Анатоліївна

2. Inna A. Vyshnevskya

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6114-5818

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 11-07-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9425

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.01

Тема дисертації:

1. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність медичного працівника за спричинення тяжких наслідків пацієнту.
2. Circumstances that exclude the criminal liability of a medical worker for causing serious consequences.

Реферат:

1. Дисертація спрямована на систематизацію обставин, що виключають кримінальну відповідальність медичних працівників за спричинення тяжких наслідків пацієнту, дослідження окремих видів таких обставин та формулювання пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства в цій частині. Перш за все було досліджено елементи підстави кримінальної відповідальності, якою є вчинення особою кримінального правопорушення. Також було запропоновано визначення поняття виключення кримінальної відповідальності, яким є обов'язкове та безумовне незастосування державою обмежень у реалізації прав і свобод особи, яка спричинила шкоду об'єкту кримінально-правової охорони діянням, що не є кримінальним правопорушенням. Наведене визначення дозволить у законодавчій практиці чітко розмежовувати виключення кримінальної відповідальності та звільнення від неї, а в правозастосовній – слугуватиме

орієнтиром при встановленні обставин, що виключають кримінальну відповідальність, які не передбачені в КК. Окрім цього вперше запропоновано механізм кримінально-правового регулювання виключення кримінальної відповідальності, який відрізняється від традиційного, що дає підстави виокремити його як окремий вид кримінально-правового регулювання – неklasичний. В роботі зазначено, що обставинами, що виключають ознаки кримінального правопорушення є такі діяння особи, які ззовні співпадають з ознаками певного кримінального правопорушення, але виключають його протиправність, суспільну небезпечність або склад такого правопорушення. Сукупність зазначених обставин утворюють собою систему за рахунок взаємозв'язку елементів та утворення в сукупності нової інтегративної якості – обов'язкового та безумовного виключення підстави кримінальної відповідальності, а тим самим і застосування державою кримінальної відповідальності до особи, яка вчинила діяння, що лише ззовні збігається із певним складом кримінального правопорушення, передбаченого в КК. Система таких обставин складається з 3 груп: 1) обставини, що виключають протиправність діяння; 2) обставини, що виключають суспільну небезпечність діяння; 3) обставини, що виключають склад кримінального правопорушення. Вперше запропоновано поняття обставини, що виключає кримінальну відповідальність медичного працівника за спричинення тяжких наслідків пацієнту, а також розроблено їх систему, що складається з 2 груп: 1) обставини, що виключають протиправність діяння медичного працівника і 2) обставини, що виключають ознаки окремих елементів складу злочину, передбаченого ст. 140 КК. У розділі, присвяченому обставинам, що виключають протиправність діяння медичного працівника, що спричинило тяжкі наслідки пацієнту, здійснено аналіз таких обставин як: належне виконання професійного обов'язку з надання медичної допомоги медичним працівником, конфлікт професійних обов'язків медичного працівника та виправданий медичний ризик. Здійснено систематизацію ознак належного виконання обов'язку, серед яких: наявність відповідної кваліфікації медичного працівника, своєчасність та повнота медичної допомоги, дотримання нормативних вимог щодо процесу надання медичної допомоги і стандартів доказової медицини, а також належне місце надання допомоги. При дослідженні такої обставини як конфлікт професійних обов'язків медичного працівника було сформульовано пропозиції щодо: 1) уточнення назви статті 2.9.13 проекту КК внаслідок заміни слова «колізія» на «конфлікт» та її прийняття Робочою групою у наступній редакції: «Конфлікт юридичних обов'язків». Такі пропозиції були враховані Робочою групою та відображені у тексті проекту КК від 02 квітня 2025 року; 2) ухвалення Адаптованої настанови «Медичне сортування» прийняти у формі Стандарту надання медичної допомоги, який буде носити не рекомендаційний, а обов'язковий характер до виконання. Також в роботі було проаналізовано такі обставини, що виключають ознаки складу злочину, передбаченого ст. 140 КК України, в діянні медичного працівника: 1) обставини, що виключають ознаки медичного працівника; 2) обставини, що виключають ознаки пацієнта; 3) обставини, що виключають ознаки об'єктивної сторони складу злочину (обставини, що виключають ознаки невиконання медичним працівником професійних обов'язків; обставини, що виключають тяжкі наслідки для пацієнта; обставини, що виключають причинний зв'язок між діянням медичного працівника та тяжкими наслідками для пацієнта); 4) обставини, що виключають ознаки суб'єктивної сторони складу злочину (вибачальна медична помилка, казус). Наукова новизна одержаних результатів.

2. The dissertation aims to systematize the circumstances that exclude criminal liability of medical workers for causing serious consequences to a patient, to study certain types of such circumstances, and to formulate proposals for improving the current legislation in this area. First of all, the elements of criminal liability, which is the commission of a criminal offense by a person, were examined. A definition of the concept of exclusion of criminal liability was also proposed, which is the mandatory and unconditional non-application by the state of restrictions on the rights and freedoms of a person who has caused harm to an object of criminal law protection by an act that is not a criminal offense. This definition will allow for a clear distinction in legislative practice between exclusion from criminal liability and exemption from it, and in law enforcement practice, it will serve as a guideline for establishing circumstances that exclude criminal liability that are not provided for in the Criminal Code. In addition, a mechanism for criminal law regulation of exclusion of criminal liability is proposed for the first time, which differs from the traditional one, giving grounds to single it out as a separate type of criminal law regulation –

non-classical. The paper notes that circumstances that exclude the signs of a criminal offense are acts of a person that outwardly coincide with the signs of a particular criminal offense but exclude its illegality, social danger, or the composition of such an offense. The totality of these circumstances forms a system due to the interconnection of elements and the formation of a new integrative quality in their totality—the mandatory and unconditional exclusion of the grounds for criminal liability, and thus the application by the state of criminal liability to a person who has committed an act that only outwardly coincides with a specific composition of a criminal offense provided for in the Criminal Code. The system of such circumstances consists of three groups: 1) circumstances that exclude the illegality of an act; 2) circumstances that exclude the social danger of an act; 3) circumstances that exclude the elements of a criminal offense. For the first time, the concept of circumstances that exclude the criminal liability of a medical worker for causing serious consequences to a patient has been proposed, and a system consisting of two groups has been developed: 1) circumstances that exclude the unlawfulness of the actions of a medical worker, and 2) circumstances that exclude the signs of certain elements of the crime provided for in Article 140 of the Criminal Code. In the section devoted to circumstances that exclude the unlawfulness of a medical professional's actions that caused serious consequences to a patient, the following circumstances were analyzed: proper performance of professional duties in providing medical care by a medical professional, conflict of professional duties of a medical professional, and justified medical risk. The signs of proper performance of duties have been systematized, including: the presence of appropriate qualifications of the medical worker, the timeliness and completeness of medical care, compliance with regulatory requirements for the process of providing medical care and standards of evidence-based medicine, as well as the proper place of care. When examining circumstances such as a conflict of professional duties of a medical professional, proposals were formulated regarding: 1) clarifying the title of Article 2.9.13 of the draft Criminal Code by replacing the word “collision” with “conflict” and its adoption by the Working Group in the following wording: “Conflict of legal duties.” These proposals were taken into account by the Working Group and reflected in the text of the draft CC dated April 2, 2025; 2) adoption of the Adapted Guideline ‘Medical Triaging’ in the form of a Standard for the Provision of Medical Care, which will be mandatory rather than recommendatory in nature. The work also analyzed the following circumstances that exclude the elements of a crime under Article 140 of the Criminal Code of Ukraine in the actions of a medical worker: 1) circumstances that exclude the characteristics of a medical worker; 2) circumstances that exclude the characteristics of a patient; 3) circumstances that exclude the objective elements of a crime (circumstances that exclude the characteristics of a medical worker's failure to perform their professional duties; circumstances that exclude serious consequences for the patient; circumstances that exclude a causal link between the actions of a medical worker and serious consequences for the patient); 4) circumstances that exclude the subjective elements of the crime (excusable medical error, medical accident). Scientific novelty of the results obtained.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Baulin Y. Rohozhyn B. Vyshnevskaya I. Legal regulation of professional obligations of physician in Ukraine. *Wiadomości Lekarskie*. 2019. T. LXXII. № 9. Cz. II. P. 1839-1843.
- 2. Baulin Y. Pavshuk K. Vyshnevskaya I. Risk in the performance of medical activities: medico-legal overview. *Wiadomości Lekarskie*. 2019. T. LXXII. № 12. Cz. II, P. 2410-2415.

- 3. Baulin Y. Rohozhyn B. Vyshnevskaya I. Labour safety of medical workers during the COVID-19 pandemic: legal aspect. *Wiadomości Lekarskie*. 2020. T. 73. № 12. Cz. II. P. 2709-2714.
- 4. Вишнеvsька І.А. Виключення кримінальної відповідальності: механізм кримінально-правового регулювання. *Вісник Асоціації кримінального права України/Б*. 2024. Вип. 1(21). С. 1-12.
- 5. Вишнеvsька І.А. Виключення кримінальної відповідальності медичних працівників за надання медичної допомоги на тимчасово окупованих територіях України. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка/Б*. 2024. Т. 2. Вип. 2. С. 12-22.
- 6. Вишнеvsька І. А. Виконання професійних обов'язків як обставина, що виключає злочинність діяння, за законодавством зарубіжних країн. *Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації: матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Харків, 15 трав. 2020 р.)*. Харків: Право, 2020. С. 81-83.
- 7. Вишнеvsька І. А. До питання щодо колізії професійних обов'язків лікаря при наданні медичної допомоги пацієнтам з COVID-19. *Правові засади епідемічної безпеки: виклики та перспективи: матеріали інтернет-конференції (м. Полтава, 29 квіт. 2020 р.)*. Харків: Право, 2020. С. 43-47.
- 8. Вишнеvsька І. А. Обставини, що виключають злочинність діяння, за Римським статутом: питання імплементації до КК України. *Римський статут Міжнародного кримінального суду: проблеми імплементації до національного законодавства України: матеріали дискус. панелі IV Харків. міжнар. юрид. форуму*. Харків: Право, 2021. С. 120-124.
- 9. Вишнеvsька І. А. Належне виконання професійних або службових обов'язків як обставина, що виключає протиправність діяння медичного працівника. *Українська модель кримінальної юстиції: блукаючи задзеркаллям. VI (XIX) Львівський форум кримінальної юстиції: збірник матеріалів наук.-практ. конф. (17-18 верес. 2020 р.)*. Львів: ЛьвДУВС, 2020. С. 12-15.
- 10. Вишнеvsька І. А. Криміналізація неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником: бути чи не бути в проекті КК України? *Реформування кримінального законодавства України: сучасність та майбутнє: матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р.)*. Харків: Право, 2021. С. 138-141.
- 11. Вишнеvsька І. А. Категорія суспільної небезпечності діяння у проекті КК України. *Проект КК України у фокусі академічної думки: матеріали вебінару (м. Харків, 21 січ. 2021 р.)*. Харків, 2021. С. 18-21.
- 12. Вишнеvsька І. А. Протиправність як ознака кримінального правопорушення медичного працівника в проекті КК України. *Проблеми впровадження нового Кримінального кодексу в правову систему України: матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 7 квіт. 2021 р.)*. Харків: Право, 2021. С. 88-90.
- 13. Вишнеvsька І. А. Правомірність заподіяння шкоди медичним працівником при виконанні професійних обов'язків. *Джерела права в наукових юридичних дослідженнях: тези доп. аспірантського круглого столу за курсом «Форми (джерела) права» (20-21 трав. 2021 р.)*. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 20-22.
- 14. Вишнеvsька І. А. Концепція «public health» в проекті КК України. *Кримінальні правопорушення проти публічного здоров'я в проекті Кримінального кодексу України: матеріали наук.-практ. вебінару (25 трав. 2021 р.)*. Харків: Право, 2021. С. 22-25.
- 15. Vyshnevskaya I. Ethical issues in the performance of professional responsibilities by a physician during the COVID-19 pandemic. *Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців: матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції іноземними мовами (27.05.2021)*. Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 225-228.
- 16. Вишнеvsька І. А. Тенденції законотворчості щодо інституту обставин, що виключають протиправність діяння, в проекті КК України. *Кримінально-правова правотворчість: визначення та значення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 трав. 2021 р.)*. С. 32-34.
- 17. Вишнеvsька І. А. Психоемоційний та психофізіологічний стани людини в проекті КК України. *Медичне право та фармацевтичне право: виклики сьогодення: матеріали сателіт. заходу в межах V Харків. міжнар. юрид. форуму (21 верес. 2021 р.)*. Харків: Право, 2021. С. 25-28.

- 18. Вишневська І. А. Однозначність термінології як прояв юридичної визначеності у КК України. Проект нового Кримінального кодексу України у вимірі верховенства права: матеріали сателіт. заходу в рамках V Харків. міжнар. юрид. форуму (м. Харків, 21 верес. 2021 р.). Харків: Право, 2022. С. 38–40.
- 19. Вишневська І. А. Медичне сортування (тріаж) в умовах воєнного стану та кримінальний закон. Кримінально-правові відповіді на виклики воєнного стану в Україні: матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 5 трав. 2022 р.). Харків: Право, 2022. С. 254–259.
- 20. Вишневська І. А. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність особи за статтею 361 КК України. Українська кримінальна юстиція в умовах війни: матеріали VIII (XXI) Львівського форуму кримінальної юстиції (м. Львів, 9–11 черв. 2022 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2022. С. 45–48.
- 21. Вишневська І. А. Добровільна здача зброї: підстава звільнення від кримінальної відповідальності чи підстава її виключення? Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи: матеріали круглого столу (23 верес. 2022 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2022. С. 26–29.
- 22. Вишневська І. А. Обставини, що виключають протиправність діяння: наступність в науці та законодавстві. Наступність у кримінальному праві: до 70-річчя проф. Ю. В. Бауліна: матеріали наук. конф. (м. Харків, 8 верес. 2023 р.). С. 173–178.
- 23. Вишневська І. А. Імунітет медичних працівників від кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність. Колабораціонізм на тимчасово окупованих територіях: проблеми правової оцінки, гарантування прав і свобод людини та реінтеграції територій: матеріали наук.-практ. кругл. столу (м. Харків, 6 жовт. 2023 р.). Одеса: Олді+, 2023. С. 45–47.
- 24. Вишневська І. А. До питання розмежування медичних та фармацевтичних працівників у ст. 140 КК України. Сучасні виклики в системі охорони здоров'я України: матеріали VII Мед.-прав. форуму (15 груд. 2023 р.). Харків: Право, 2023. С. 15–18.
- 25. Вишневська І. А. Чи є місце бойовому імунітету в системі кримінально-правових засобів? Українська кримінальна юстиція у пост/воєнній парадигмі: матеріали X (XXIII) Львівського форуму кримінальної юстиції (м. Львів, 19–20 верес. 2024 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2024. С. 21–24.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0111U000959

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баулін Юрій Васильович

2. Yuri V. Baulin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8764-3567

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаблистий Володимир Вікторович

2. Volodymyr V. Shablysty

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0210-1772

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вознюк Андрій Андрійович

2. Andrii A. Vozniuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3352-5626

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринчак Сергій Васильович

2. Sergij V. Grynychak

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6858-9104

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайліченко Тетяна Олександрівна

2. Tetiana O. Mykhailichenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4668-3375

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гуторова Наталія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гуторова Наталія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна